

Zápis z pracovného stretnutia

k vytvoreniu vzorovej farmy na pestovanie zeleniny v biokvalite
pri využití technológie AgroKruh na území KSK- na SOŠ v Pribeníku.

Miesto konania: KSK, zrkadlová sála
dňa 26.6.2018

Zúčastnení:

Ing. Rastislav Trnka, predseda Úradu KSK
Ing. Juraj Ďorko, riaditeľ Úradu KSK
JUDr. Boris Bilčák, riaditeľ kancelárie predsedu KSK
_____, referent riadenia procesov, KSK
Ing. Julianna Orbán Máte, PhD., vedúca ORRÚP a ŽP, KSK
_____, právnik, KSK
_____, referent pre sektorové stratégie, KSK
Ing. Marcel Eperješi, poverený riadením OSK, KSK
_____, referent pre administratívno-správne činnosti, KSK
_____, referent opráv a údržby objektov škôl, KSK
Ing. _____ autor systému AgroKruh
Ing. Štefan Dubík, riaditeľ, SOŠ – Szakközépiskola, J. Majlátha 2, Pribeník
Mgr. Rastislav Friga, riaditeľ, SPŠ strojnícka, Komenského 2, Košice
Ing. Vincent Tirčo, vedúci dielni, SPŠ strojnícka, Komenského 2, Košice

Program:

1. Uvítanie a oboznámenie so zámerom podujatia.
2. Predstavenie strategických partnerov projektu.
3. Oboznámenie zúčastnených s doteraz zrealizovanými krokmi.
4. Identifikovanie kľúčových výziev.
5. Stanovenie následných krokov.
6. Výjazd na SOŠ v Pribeníku, miesto realizácie vzorovej farmy.

Záznam z pracovného stretnutia

Pracovné stretnutie otvorila p. vedúca ORRÚP a ŽP, KSK, Ing. Julianna Orbán Maté, PhD.

Pani vedúca ORRÚP a ŽP, KSK zúčastnených privítala, oboznámila so zámerom podujatia, predstavila strategických partnerov projektu vytvorenia vzorovej farmy. Následne účastníkov oboznámila s doteraz dosiahnutými krokmi projektu, identifikovanými kľúčovými výzvami a vyzvala zúčastnených k diskusii zameranej na kľúčové výzvy a následný postup pri vytvorení vzorovej farmy využívajúcej systém AgroKruh.

1. Kľúčová výzva - zadenovanie počtu ramien a kruhových polí, ktoré budú vyrobené a nainštalované na vzorovej farme na SOŠ v Pribeníku.

Pán riaditeľ Ú KSK, Ing. Ďorko, na úvod uviedol, že podľa informácií, ktoré má doteraz, SOŠ v Pribeníku navrhuje výrobu a inštaláciu 2 ramien a 3 základní pre kruhové polia a na druhej

strane pán Ing. Šlinský sa skôr prikláňa ku konceptu komplexnej farmy so 4 ramenami pre 12 kruhových polí.

Ing. autor systému AgroKruh sa vyjadril, že z hľadiska plánovania rodinných fariem a ekologického poľnohospodárstva sú vhodnejšie na 2 ha, 4 ramená a 12 kruhov, ak sa nebudú pestovať zemiaky. Z hľadiska zeleninového osevného postupu je to z toho dôvodu, že tá istá čelad' by sa nemala pestovať na jednom mieste skôr ako za 6 rokov. Z jeho pohľadu je to vhodnejšie aj preto, že ak sa vybuduje komplexná farma, je možné na úrovni praktických zručností prezentovať celý cyklus pestovania. Je to však na rozhodnutí KSK, SOŠ, či chce vybudovať vzorovú farmu iba na účely vzdelávania, kedy stačí iba 1 rameno a 3 kruhové polia alebo aj praktické centrum, t.j. komplexnú (demonštračnú) farmu až na úroveň rekvalifikačného centra, kde by už bolo vhodné vybudovať farmu so 4 ramenami a 12 kruhmi a presvedčiť sa o schopnosti pestovania zeleniny využívajúceho systém AgroKruh.

Ing. Dubík, riaditeľ SOŠ v Pribeníku sa vyjadril, že na škole je možné zrealizovať obe alternatívy, 2 alebo 4 ramien, podmienky na to v budúcnosti sú. V súčasnosti majú pozemok s 2 ha, kde sa zmestí 4 – 5 kruhov a za skleníkom majú 8 ha pozemok, kde môže byť aj 12 kruhov. V momentálnej situácii, za podmienok, ktoré sú teraz, im viac vyhovujú 2 ramená a 3 základne, ktoré by slúžili iba pre vzdelávacie účely, pretože vidia problém s odbytom, predovšetkým cez prázdniny, kedy je najväčšia úroda a v tom čase je areál školy mimo prevádzky. Pán riaditeľ navrhol, aby sa farma pripravila najprv iba na vzdelávacie účely, vyskúšalo by sa ako by to fungovalo za existujúcich podmienok a zistilo by sa, či je záujem o produkty v biokvalite, t.j. či bude odbyt

Pán riaditeľ Ú KSK, Ing. Ďorko, navrhol, že v tomto prípade by bolo možno začať na 8 ha pozemku, ale v menšom rozmere, aby bola možné zabezpečiť aj distribúciu zeleniny.

Ing. autor systému AgroKruh, povedal, že z uvedeného hľadiska by bol vhodný ďalší krok vo forme farmy na vzdelávacie účely, čo by malo väčší zmysel ako komplexná farma. Komplexná farma v rámci rozvoja regiónu si vyžaduje komunikáciu s verejnosťou, aby sa zistilo, či je o to záujem. Rodinná farma funguje tak, že má uzavreté skupiny odberateľov, podporuje na začiatku pestovateľa svojim vkladom a pestovateľ mu ako protihodnotu za vklad garantuje zeleninu v biokvalite a za ceny ako sú konvenčné t.j. ich vklad im spláca 20 % zľavou z odberu zeleniny. Pán Ing. Šlinský sa vyjadril, že vie byť nápomocný pri vytvorení demonštračnej, vzorovej farmy, ale podmienky vhodnosti a odbytu už musí zväziť SOŠ a KSK, pretože on nemá prehľad o tom, aký je v KSK záujem o zeleninu v biokvalite t.j. koľkí by sa do odbytu zapojili, ak by sa uvažovalo o komplexnej farme.

Pán predseda Ú KSK, Ing. Trnka, navrhol, že by sa vytvorila komplexná farma, so 4 ramenami, 12 kruhovými poliami. Odbyt by sa časom vyriešil. Z jeho pohľadu KSK nevie nikoho donútiť, kto by mal záujem o pestovanie na agromostoch, na vlastných pozemkoch, aby dodržiaval postup využívania systému AgroKruh, a aby predával uvedeným spôsobom. Je na nich, aký spôsob pestovania si vyberú, aby boli odoberané produkty. Odbytište v súčasnej dobe nefunguje. KSK nevie odhadnúť, čo ľuďom vyhovuje, sami si budú musieť vyskúšať, čo im vyhovuje. Záujmom KSK je im dať viac možností.

V súčasnosti sa rieši distribúcia aj s TU v Košiciach a to prostredníctvom rôznych kanálov. Napr. inovatívny e-shop na biopotraviny, dodávka produktov domov, na dennej, týždennej báze a pod.

Zájemcovia o agromost/rameno, si technické zariadenie sami zaobstarajú. Je možné to uskutočniť prostredníctvom spolupráce s bankou, leasingom, rôznymi možnosťami. Ak budú mať záujem, budú poľnohospodársku výrobu realizovať na pozemkoch vlastných, prenajatých, alebo si pozemok vyčlenia z družstva a pod. Pre rýchle rozbehnutie je potrebné viac odbytišť, viac distribučných kanálov.

Ing. [redacted] autor systému AgroKruh, súhlasil, že ľuďom sa priamo prikázať nedá. Pozerá sa na záležitosť z praktickej stránky, kde jediná konkurenčná výhoda na trhu je biokvalita a prax ukázala, že ak nie je zabezpečený promptný odbyt, t.j. ak nie je zákazník, do výsadby sa nie je vhodné pustiť.

Ak by sa na SOŠ v Pribeníku vytvorila komplexná farma, je potrebné vyriešiť aj odbyt a to promptný, s uzavretou skupinou. Inak to nemá cenu sa do toho púšťať komplexne. V tom prípade je vhodnejšie vytvoriť farmu iba na vzdelávacie účely, kde bude iba technológia – 1 rameno, 3 podstavce, aby mali záujemcovia predstavu, ale je potrebné si uvedomiť, že študenti neuvidia ako cyklus funguje.

Pán predseda Ú KSK, Ing. Trnka, navrhol, že odbyt by mohol byť zabezpečený pre SOŠ v Pribeníku cez zariadenia, ktoré sú v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK.

Pán Ing. [redacted] autor systému AgroKruh, opäť uviedol, že odbyt je najväčší problém. V jeho prípade pri funkčnom modeli (vklad pre pestovateľa) zo 633 záujemcov, iba 8 z nich boli ochotní sa do toho za uvedených podmienok zapojiť.

Za súčasnej situácie, veľkých reťazcov, malá farma nevie zabezpečiť zeleniny v biokvalite v marci, ale až v júli. Je potrebné si aj toto uvedomiť a uvažovať aj o tom ako nastaviť farmu v škole (t.j. overovanie), aby sa vedeli určité veci zistiť, ktoré momentálne nevieme zdefinovať.

Pán predseda Ú KSK, Ing. Trnka poznamenal, že oševný plán bude daný a napr. DSS, nemocnice, ... dostanú také produkty, aké v tom čase bude možné poskytnúť.

Ing. [redacted] autor systému AgroKruh upozornil aj na to, že súčasná poľnohospodárska technológia ubíja pôdu, pôda je umrťovaná, po čase nerodí. Spoločnosť s tým nebude vedieť nič urobiť. Preto využívania systému AgroKruh má aj iné prednosti ako zastavenie degradácie pôdy a zároveň aj zníženie fyzickej námahy pri poľnohospodárskej výrobe. T.z. uvedomiť si, že pôda zabezpečuje aj iné služby okrem produkcie potravín.

Pán riaditeľ Ú KSK, Ing. Ďorko, uviedol, že ak pôjdeme systémom vzdelávania, bude sa zviditeľňovať aj iný spôsob pestovania, kde sa bude brať do úvahy ekologický, ekonomický a technologický spôsob. S odbytom na pôde vzdelávania je možné experimentovať, variabilne to zabezpečovať. Pre farmárov túto záležitosť oddeklarovať ako efektívny a ekologický systém, ktorý by mali pochopiť.

Ing. Dubík, riaditeľ SOŠ v Pribeníku, uviedol, že je možné rozšíriť farmu na 4 ramená, 12 kruhov, technicky sa to dá zvládnuť, ale najprv by bolo vhodné, ak by to bolo na vzdelávacie účely a na zvýšenie povedomia o jeho význame. Preto pre SOŠ v Pribeníku je najprv vhodné mať 2 ramená, 3 podstavce. Je potrebné si aj uvedomiť, že nemajú skladové priestory, museli by distribuovať produkciu naraz, t.j. mať odbyt na všetku vyprodukovanú produkciu hneď.

Ing. [redacted] autor systému AgroKruh, pripomenul, že malá farma si vyžaduje niekedy aj 14 hodín práce, čo je potrebné brať do úvahy. Preto, je asi na začiatok vhodnejšia farma na vzdelávacie účely – 1 rameno, 3 podstavce. Vzdelávaním študentov, je možné naštartovať rozvoj malých fariem a takým spôsobom aj rozvoj poľnohospodárstva.

Ing. Dubík, riaditeľ SOŠ v Pribeníku, upozornil, že na vytvorenie farmy bude potrebovať vyvírať dve studne, základne môžeme tiež pripraviť, najväčší problém je zistiť záujem.

Pán riaditeľ Ú KSK, Ing. Ďorko, poznamenal, že k záveru, koľko ramien a kruhov je vhodných nainštalovať sa dôjde na SOŠ v Pribeníku, kde sa vyberie najefektívnejší spôsob, aby sa spochybnili všetky argumenty.

Ing. [redacted] autor Systému AgroKruh, poznamenal, že vklad sa spotrebiteľom vráti po 12 – 24 rokoch pri 20 % zľave na produkciu, v závislosti od ich odberu.

KSK, v rámci regionálneho rozvoja, vie využiť možnosť, deklarovať potenciál, ak by bol záujem o AgroKruh, ale je to na dohode s pestovateľmi.

SOŠ v Pribeníku by mohla začať generovať jedincov. Do odbytu by sa nešlo. Zaujímavé pre jedincov, či už študentov alebo farmárov, SHR, či nezamestnaných, by bola informácia, kde sa dá dosiahnuť zaškolenie, kde sa dá zohnať študent, ktorý je v tejto záležitosti dobre vyškolený, ak záujemca má pozemok alebo si vie prenajať pozemok alebo by záujem o takého študenta.

Pán predseda Ú KSK, Ing. Trnka, poznamenal, že pre KSK je dôležitý aj príbeh. Ohľadom odbytu a licencie sa dojednávajú veci postupne. Predseda KSK uviedol, že je potrebné zaviesť model farmy 4 ramien, 12 kruhov, t.j. aj škola v tomto duchu bude postupovať. Na tvare miesta sa to upresní.

Pani vedúca ORRÚP a ŽP, Ing. Orbán Máté sa opýtala riaditeľa SPŠ Strojníckej v Košiciach, aby povedali svoje hľadisko na výrobu a montáž agromostov a prídavných zariadení.

Mgr. Friga, riaditeľ SPŠ Strojníckej v KE uviedol, že s výrobou ramien je možné začať hneď. 3 D modely je potrebné najprv dodať p. Ing. [redacted], autorom systému AgroKruh.

[redacted], autor systému AgroKruh sa k 3D modelom vyjadril, že už ich má poskladané, ale potrebuje si ich ešte otestovať po stránke praktickej (zakomponovať konštrukčné úpravy do 3 D modelov, skontrolovať po geometrickej a kinematickej stránke, či je to v poriadku).

Na stretnutí sa dohodlo, že 3 D modely dodá pán Ing. [redacted], do 15.8.2018, aby mohla SPŠ Strojnícka v KE vypracovať technickú dokumentáciu, urobiť cenovú kalkuláciu a postupne začať s výrobou.

Zároveň sa zástupcovia SPŠ Strojníckej v KE dohodli s p. Ing. [redacted], že ak by mali nejaký inovatívny návrh, je možné ho zakomponovať, po dohode s p. Ing. [redacted]. Pán Ing. [redacted], autor systému AgroKruh, informoval, že prestal platiť ochrannú známku na technické zariadenie, t.z. že SPŠ Strojnícka v KE môže inovovať technické zariadenie, ak by videli nejaké nové možnosti.

Ing. [redacted], autor systému AgroKruh, informoval, že k 1 ramenu je kompletná sada prídavných zariadení v počte 5 ks a predpokladaný náklad na ich výrobu je cca 25 000,00 eur.

Ing. Dubík, riaditeľ SOŠ v Pribeníku, pripomenul, že pre vzorovú farmu je potrebné aj prípravné zariadenie na priesady, ktoré je tiež potrebné vyrobiť. Bude potrebné zariadenie pre cca 10 000 priesad. 3 D model alebo technickú dokumentáciu k tomu dodá SPŠ Strojníckej pán Ing. [redacted] do 15.8.2018.

K doprave zariadenia zo SPŠ Strojníckej v KE na SOŠ v Pribeníku sa zúčastnení nevyjadrili.

2. Kľúčová výzva – zmluva o spolupráci, využitie

Ing. [redacted], autor systému AgroKruh sa vyjadril, že podstatou modelovej farmy je odbyt a motivačné aspekty. Pokiaľ sa bude zelenina distribuovať do zariadení KSK, v tom nevidí problém. Môže nastať problém, ak bude potrebné distribuovať zeleninu k 3. osobám. Ak sa bude zelenina predávať bez značky AgroKruh, nevidí v tom problém. Ak sa bude predávať zelenina so značkou AgroKruh, v tom prípade platia licenčné zmluvy, poplatky za značku AgroKruh t.z. na komerčné využitie so značkou AgroKruh musí dať súhlas p. Ing. [redacted], autor systému AgroKruh.

Ing. Dubík, riaditeľ SOŠ v Pribeníku, opätovne povedal, že z jeho hľadiska je vhodné vytvoriť farmu na vzdelávacie účely, vo väčšom meradle sa pôda za súčasných podmienok bude zbytočne blokovať.

Pán predseda Ú KSK, Ing. Trnka, sa vyjadril, že farma sa vybuduje na 2 ha, so 4 ramenami, 12 kruhmi, na účely vzdelávania.

Pani vedúca ORRÚP a ŽP, Ing. Orbán Máté, poznamenala, že komerčné podmienky sa už budú dohadovať s konkrétnym užívateľom.

JUDr. Bilčák, riaditeľ kancelárie predsedu Ú KSK, sa vyjadril, že otázka mlčanlivosti bude zakomponovaná do zmluvy o spolupráci. Súhlas na použitie značky AgroKruh do syláb a na marketingové účely bude tiež súčasťou zmluvy. T.z. v zmluve bude zakomponované, kedy je možné používať značku AgroKruh bez toho, aby si pán Ing. [redacted], autor systému AgroKruh uplatnil svoje práva na používanie značky.

Pán predseda Ú KSK, Ing. Trnka sa opýtal, kto je v tejto záležitosti cieľová skupina. Sú tu ľudia, ktorí majú pozemky, nemajú prácu. Aké podmienky sa musia splniť, ak by človek, ktorý má pozemok, ale nemá o AgroKruhoch vedomosti sa k informáciám vedel dostať? Prejaví záujem o vzdelávanie na škole, zaplatí si školenie, čo v tomto prípade? Ako chceme túto záležitosť rozširovať? Z verejných zdrojov na vytvorenie farmy pôjdu financie, ak budeme mať záujem to rozšíriť medzi záujemcov, ako konkrétne to vieme aplikovať z hľadiska finančného?

Ing. [redacted] autor systému AgroKruh sa vyjadril, že v prípade, že záujemca má 2 ha, môže ísť na školenie, kde si v praxi môže overiť, či mu systém AgroKruh bude vyhovovať. V prípade, že pôjde o komerčné vzdelávanie alebo užívanie značky AgroKruh na komerčné účely, platí licencia.

Pán predseda Ú KSK, Ing. Trnka, sa opýtal, ako by to bolo, ak by bol záujem o komerčné rozbiehanie tohto systému.

Ing. [redacted] autor systému AgroKruh sa opýtal: „Kto s tým chce podnikat?“

Pani vedúca ORRÚP a ŽP, Ing. Orbán Máté, odpovedala, že pôjde o ľudí z regiónu.

Ing. Dubík, riaditeľ SOŠ v Pribeníku, poznamenal, že pôjde len o žiakov.

Ing. [redacted] autor systému AgroKruh, poznamenal, že je tu potrebné brať do úvahy rajonizáciu. Okres Trebišov, Michalovce, dediny v tejto oblasti, majú vhodné klimatické podmienky na aplikovanie tejto technológie.

Ing. Ďorko, riaditeľ Ú KSK, poznamenal, že by sa mohla pripraviť zmluva ako s konzorciom.

[redacted] právnička Ú KSK, informovala, že v zmluve o spolupráci je súčasne pripravený návrh zo strany KSK, kde sú partneri rovnocenní t. j. každý partner má svoje povinnosti, práva. Z hľadiska KSK sa bude využívať značka na propagačné účely.

Pán predseda Ú KSK, Ing. Trnka, poznamenal, že ak SPŠ Strojnícka v KE bude vyrábať ramená pre záujemcov, ktorí nebudú môcť predávať pod značkou AgroKruh, alebo informovať vyrobené s využitím systému AgroKruh alebo používali sme pri pestovaní know-how AgroKruh, potom táto záležitosť spadne. Pán predseda poznamenal, že je tu riziko, že sa z verejných financií bude podporovať biznis.

Ing. _____ autor systému AgroKruh, povedal, že know – how budú mať študenti. KSK musí zvážiť, či vynaložené prostriedky stoja za to, aby škola dodala odborníkov pre prax, alebo že získa príjem zo školenia.

Ing. Ďorko, riaditeľ Ú KSK, poznamenal, že jediný gestor, ktorý môže zaškoliť na túto značku je pán Ing. _____, autor systému AgroKruh.

_____, právnička Ú KSK, poznamenala, že pán Ing. _____ vyškolí pracovníkov SOŠ v Pribeníku (školu v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK) a tí budú školiť ďalej. Školy VÚC KSK budú mať certifikovaných školiteľov.

Ing. Šlinský, autor systému AgroKruh, poznamenal, že **za know-how je jednorázový poplatok. Poplatky zaplatia tí, ktorých budú školiť.**

Jediný argument, ktorý v súčasnosti rastie, je záujem o produkciu v biokvalite. Väzba ku pôde už neexistuje, iba cez BIO.

_____, právnička Ú KSK sa opýtala, **ako to bude so školeniami pre iné subjekty, zvonku.** Pán Ing. _____, autor systému AgroKruh, odpovedal, že to závisí od odmeny. **Pôjde o 10 % z odmeny za každého účastníka.**

JUDr. Bilčák, riaditeľ kancelárie predsedu Ú KSK, navrhol, že sa pripraví aj osobitná zmluva o budúcej zmluve.

Pán predseda Ú KSK, Ing. Trnka, sa vyjadril, že je potrebné sa na tom dohodnúť hneď na začiatku so všetkými zainteresovanými partnermi.

JUDr. Bilčák, riaditeľ kancelárie predsedu Ú KSK, povedal, že sa pripravia dve zmluvy: zmluva o spolupráci pre vzdelávacie účely (know – how, čo je predmetom,...) a zmluva o budúcej zmluve napr. pri spolupráci s ÚP, či ďalšími subjektmi, čo sa vysvetlí presne.

Termín na vypracovanie oboch zmlúv je 15.7.2018. Pripomienkovanie a podpísanie zmlúv je najneskôr do konca augusta.

3. Kľúčová výzva – sylaby

_____ z OSK, KSK sa vyjadrila, že v rámci 30 % disponibilných hodín nie je žiadny problém so schvaľovaním syláb. Sylaby musia byť vypracované do 30.8.2018, aby sa od 1.9.2018 mohlo rozbehnúť vzdelávanie.

4. Kľúčová výzva - financovanie

Ing. Eperješi, poverený vedením OSK, KSK, sa vyjadril, že **tvorbu syláb odbor školstva prefinancuje z bežných výdavkov** úpravou rozpočtu SOŠ Pribeník. Financovanie celého diela AgroKruh – ramien a pätiiek bude prebiehať z kapitálových výdavkov. Odbor školstva navrhuje realizáciu ramien s prídavnými zariadeniami v predpokladanej výške financovať zo strojov, prístrojov a zariadení v rámci rozpočtu odvetvia školstva. V súčasnosti odbor školstva má k dispozícii okolo 78 000,00 eur na strojoch, prístrojoch a zariadení v rámci odvetvia školstva. Stavebnú časť diela – pätky navrhujeme financovať presunom finančných prostriedkov z centrálnej rezervy do odvetvia školstva na daný účel.

Pani vedúca ORRÚP a ŽP, Ing. Orbán Máté, povedala, že do 29.6.2018 sa rozdelí rozpočet podľa druhu výdavkov, zašle sa na OSK, Ú KSK a vypracuje sa k tomu správa (materiál). Zodpovedný: ORRÚP a ŽP.

Ing. Dubík, riaditeľ SOŠ v Pribeníku, informoval, že na SOŠ v Pribeníku nie je možné hovoriť o biokvalite minimálne 1 – 2 roky. Aby sa mohlo hovoriť o biokvalite, sú k tomu potrebné vzorky pôdy, splnenie podmienok značky biokvality, získať certifikát o biokvalite a pod. Na SOŠ v Pribeníku sa už pestuje bez postrekov, ale pôda ešte nespĺňa tieto požiadavky. SOŠ v Pribeníku už je členom UKSVP.

Ing. [redacted] autor systému AgroKruh, poznamenal, že splnenie podmienok biokvality si vyžaduje aj finančné náklady aj splnenie všetkých podmienok k tomu potrebných. Poznamenal, že v tomto prípade pôjde o naštartovanie tvorby pracovných miest s trvalým režimom.

Mgr. Friga, riaditeľ SPŠ Strojníckej v Košiciach, poznamenal, že ak si niekto objedná na SPŠ Strojníckej v KE zariadenie, nebude sa platiť % z predaja technológie, pokiaľ sa nebude predávať pod značkou AgroKruh. V prípade, že pestovateľ označí predaj vypestovanej zeleniny so značkou AgroKruh, platí licencia. Ak sa bude predávať zelenina bez značky, je to iba zelenina, neplatí licencia.

Ing. [redacted] autor systému AgroKruh, vysvetlil, že označenie zeleniny v BIO kvalite, si už musí pestovateľ ošetriť sám, platí sa za pečiatku, systém je zložitý. Pri používaní značky AgroKruh sa pestovateľ zaväzuje k dodržiavaniu pestovateľských postupov a platí za licenciu. 5 rokov je pán garant. V prípade, že pestovateľ nedodrží postup, nemôže používať značku AgroKruh.

Ing. Ďorko poznamenal, že dodržiavanie všetkých procesov, aby značka neutrpela sa zahrnie do zmluvy, aj podmienky pre III. strany, dá sa to právne ošetriť, pripraviť. Vypracuje sa aj zmluva o budúcej zmluve ako sa bude v budúcnosti postupovať.

Pán predseda Ú KSK, Ing. Trnka, poznamenal, že na SOŠ v Pribeníku by bolo vhodné urobiť fotky, video, aby si účastníci vedeli predstaviť miesto, kde bude vytvorená vzorová farma.

Výjazd - pracovné stretnutie na SOŠ v Pribeníku

Zúčastnení:

[redacted], referent pre sektorové stratégie, KSK
Ing. [redacted] autor systému AgroKruh
Ing. Štefan Dubík, riaditeľ, SOŠ – Szakközépiskola, J. Majlátha 2, Pribeník
Odborní pedagogickí pracovníci SOŠ v Pribeníku

Záznam z pracovného stretnutia:

Ing. Dubík, riaditeľ SOŠ v Pribeníku, sa vyjadril, že v súčasnosti sú pozemky využívané na chov hospodárskych zvierat (ide o zabehnutý proces). Na pestovanie plodín pre hospodárske zvieratá dostáva SOŠ v Pribeníku aj dotácie (zdroj príjmu pre školu). V prípade 4 ramien, 12 kruhov, by technológia zasahovala už do porastu. Pán riaditeľ poznamenal, že pokiaľ sú dotácie na repku olejnú a iné dotované komodity, tento faktor ovplyvňuje to, čo farmári pestujú a preto je dôležité najprv zistiť, či je vôbec záujem o pestovanie zeleniny v biokvalite a s využívaním systému AgroKruh t.j. dodržiavaním podmienok tejto značky (ekologické pestovanie, TUR,...).

Ing. _____ po prezretí pozemku, navrhovaného miesta na vzorovú farmu, povedal, že na danej pôde sa darí aj konvenčnému pestovaniu, sú tu vhodné klimatické podmienky, vhodná pôda t.j. z hľadiska pestovania nie je nevyhnutné zavádzať komplexný systém AgroKruh, stačí 1 rameno, 3 kruhy, zatiaľ iba na vzdelávacie účely. 2 ramená pri tejto variante neprichádzajú do úvahy, lebo nikdy sa nedajú spustiť dve ramená naraz.

Z hľadiska kvality pôdy (BIO), t.j. ponuky bio produktov, to nie je v súčasných podmienkach možné, pretože si to vyžaduje čas (min 6 rokov dodržiavať postup za účelom dosiahnutia výsledku).

Je potrebné aj otestovať ako sa bude pôda správať v daných podmienkach a pri využívaní systému AgroKruh. A k tomu, aby sa to otestovalo, zatiaľ postačuje 1 rameno a 3 kruhové polia. Verejné financie, ktoré by sa ušetrili z jedného (druhého ramena) by sa mohli využiť na vytvorenie jazierka, tunelového skleníka a úpravu plochy pre pestovanie bylín, aby to vyhovovalo všetkým stránkam vzorovej farmy – teoretickej, praktickej, ekologickej, efektívnej, účelovej, hospodárnej, trvalo udržateľnej a estetickej.

Keďže pozemky sú využívané aj na hospodársku činnosť, ktorá je v súčasnej dobe funkčná, sú zabezpečené aj odbytové možnosti, nie je vhodné nahradiť jeden funkčný model za model, ktorý je potrebné skúšať, t.j. zistiť ako sa bude správať v daných podmienkach, aký bude o to záujem. Iba čas ukáže, či to má zmysel.

V prvom rade je potrebné zistiť, či je záujem o ekologické pestovanie, ekologické potraviny, pestovanie systémom AgroKruh. Zisťovať záujem takým, spôsobom, že sa odstaví to, čo funguje, je kontraproduktívne.

Po stretnutí na mieste realizácie sa Ing. _____ prikláňa v súčasnej dobe k vybudovaniu vzorovej farmy iba na vzdelávacie účely – 1 rameno, 3 podstavce, celá sada prídavných zariadení, 2 studne, príprava pozemku, vybudovanie alebo úpravy skleníka. Výsledok pri komplexnej farme nebude efektívny, ak sa zruší to, čo je v súčasnej dobe efektívne, funkčné, prínosné. 4 ramená a 12 kruhov by už zasahovali do hospodárskej činnosti. Zaviedla by sa síce farma metodická, ale nie funkčná, z dlhodobého hľadiska udržateľná.

Na otázku, prečo má mať rameno dĺžku 18 m, pán _____ odpovedal, že je to predovšetkým zo statického hľadiska, aby vedel ramenom pohnúť aj sám. Cieľom systému AgroKruh je znížiť aj fyzickú námahu a podporiť budovanie malých rodinných fariem, kde si vystačia 2 osoby na cca 2 ha.

Zámerom tejto vzorovej farmy by malo byť, aby sa záujemca v prvom rade presvedčil, či má záujem pestovať takýmto spôsobom. V súčasnej dobe sa na praktickom príklade iba dvom podarilo duplikovať systém AgroKruh a aj z nich iba jeden súhlasil s dodržiavaním podmienok značky AgroKruh.

Ďalším zámerom vzorovej farmy by malo byť vytváranie produktu, ktorý nemá konkurenciu – a to pestovanie zeleniny v biokvalite t.j. zamerať sa na pridanú hodnotu vo forme – výživovej zložky a ochrannárskej zložky. Podporovať osvetu spoločensky zodpovedného hospodárenia v agrosektore. Na tomto postaviť perspektívu vzniku rodinných fariem – vyškolíť ich k tomu. (neprodukovať GMO)

Pre vzorovú farmu je potrebné mať aj osobu, ktorá bude pri zariadení po celý čas, t.j. vedieť to aj personálne a aj organizačne zabezpečiť. Napr. pri polievaní je potrebné dozerať aj 4 hodiny na stroj. Je potrebné zvážiť, či z hľadiska školských možností viete zabezpečiť osobu k tejto činnosti (napr. pri 4 ramenách, 12 kruhoch).

Záver z pracovného stretnutia na SOŠ v Pribeníku:

Kedže škola má vytvorené podmienky na vzdelávací proces a nie je prioritne orientovaná na komerčné účely je vhodnejšie vytvoriť vzorovú farmu iba na vzdelávacie účely (1 rameno, 3 kruhy), kde bude možné oboznámiť sa s inovatívnymi a spoločensky zodpovednými metódami v oblasti poľnohospodárskeho pestovania a podnikania v agrosektore a zároveň si v praxi overiť funkčnosť inovatívneho modelu (a tak zistiť, čo funguje, čo nefunguje, aké sú bariéry, aké sú príležitosti, silné a slabé stránky).

Je vhodné zamerať sa na vzdelávací proces - vyškoliť záujemcov, ktorí si v praxi budú môcť overiť, či im systém AgroKruh vyhovuje, získať odborné vzdelanie v tejto oblasti a v prípade záujmu to následne aplikovať na svojich vlastných/prenajatých pozemkoch.

Pri komplexnej farme je potrebné brať do úvahy vopred: zabezpečenie odbytu, skladovanie. Z hľadiska kvality, je vhodné dodať zeleninu do 3 hodín po jej zbere. Z hľadiska efektivity, distribúcia je efektívna, ak je do 30 km. Rozbor pôdy pri podmienkach bio je tiež nezanedbateľné hľadisko.

Záverečné rozhodnutie, ktoré vzniklo z pracovných stretnutí na Ú KSK a SOŠ v Pribeníku:

Na SOŠ v Pribeníku sa bude pokračovať vo vytváraní vzorovej školskej farmy využívajúcej systém AgroKruh v zmysle tejto zápisnice a vypracovaného časového harmonogramu. Vzorová školská farma bude pozostávať zo 4 ramien, 12 kruhových polí a ostaných malých stavieb, ktoré sú súčasťou diela – vytvorenia vzorovej školskej farmy využívajúcej systém AgroKruh.